

รับมือโควิดสายพันธุ์ “โอมิครอน” ...หวั่นจุดฟื้นเศรษฐกิจปีหน้า

บทความบนโพสต์ทูเดย์ออนไลน์ หน้าคอลัมน์นิสต์เศรษฐกิจ-ธุรกิจ วันที่ 6 ธ.ค. 64

โดย ดร.ธนิต โสรัตน์

รองประธานสภาองค์การนายจ้างผู้ประกอบการค้าและอุตสาหกรรมไทย

วันศุกร์ที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2564

“Omicron” สายพันธุ์ใหม่ของโควิด-19 ที่เรียกเป็นภาษาไทยว่า “โอไมครอน” หรือโอมิครอนที่ผู้เขียนจะใช้คำหลัง กลายเป็นประเด็นร้อนไปทั่วโลกสามารถแพร่ทางอากาศทำให้การติดเชื้อได้ง่ายและเร็วกว่าเดิม ปัจจุบันมี 27 ประเทศทั่วโลกพบการติดเชื้อจนองค์การอนามัยโลกหรือ “WHO” ประกาศเตือนภัยระดับสูงว่ามีโอกาสกระจายไปทั่วโลกและไม่แน่นอนว่าวัคซีนที่มีอยู่จะป้องกันได้หรือไม่ เป็นเสมือนการดับฝันว่าเศรษฐกิจโลกปีพ.ศ.2565 จะฟื้นตัวเห็นได้จากดัชนีเชื่อมั่นอุปสงค์การใช้น้ำมันโลกอาจไม่เพิ่มขึ้นจากที่คาดการณ์ไว้ก่อนหน้านี้ ทำให้ราคาน้ำมันดิบมีการอ่อนตัวช่วงต้นเดือนพฤศจิกายนน้ำมันตลาดนิวยอร์ก (WTI) 83.97 USD./Barrel เปรียบเทียบราคาวันที่ 3 ธันวาคมราคาตกลงเหลือ 66.47 USD. ลดลงถึงร้อยละ 20.8 USD. ต่ำสุดในช่วง 5 เดือน ขณะที่ราคาน้ำมันตลาดดูไบซึ่งเป็น “Real Market” ราคาร่วงลงเหลือ 68.62 USD./Barrel แต่อย่าเพิ่งด่วนสรุปว่าราคาน้ำมันจะอยู่ในช่วงขาลงเพราะตลาดมีความไม่แน่นอนสูง

การกลายพันธุ์ของโควิดรอบใหม่อาจเป็นการพลิกเกมส์ “Game Changer” ที่รัฐบาลในช่วงที่ผ่านมาใช้เงินมากกว่า 1.1 ล้านล้านบาทในการประคับประคองเศรษฐกิจที่ทรุดตัวให้กลับมาฟื้นตัวในปีหน้าโดยเฉพาะภาคท่องเที่ยวต่างชาติที่มีการตั้งเป้า 12-18 ล้านคน หากโควิดสายพันธุ์ใหม่กลับมาระบาดใหม่อาจเหลือไม่ถึงครึ่ง ถ้าพึ่งเศรษฐกิจไทยปีหน้าถึงจะไม่มี “โอมิครอน” การฟื้นตัวก็เปราะบางเป็นทุนอยู่แล้ว การโปรโมท “Thailand Plus” ในช่วงเดือนที่ผ่านมาต่างชาติเข้ามา 133,061 คนพบการติดเชื้อเพียง 172 คนคิดเป็นร้อยละ 0.13 ซึ่งถือว่าต่ำมากกระแสดังตัวของ “โอมิครอน” ที่ต้นตอมาจากแอฟริกาใต้ การแพร่ระบาดคงต้องดูช่วงหลังวันหยุดปีใหม่คนไปเที่ยวและกลับภูมิลำเนาต่อประเทศสถานการณ์จะเป็นอย่างไร

“โอมิครอน” กลายเป็นปัจจัยท้าทายการเปิดประเทศเพื่อฟื้นเศรษฐกิจแต่การกลายพันธุ์ทำให้สมการเปลี่ยนใหม่หมดเพราะหลายประเทศเริ่มมีการซีลปิดประเทศ เช่น จีนซึ่งเป็นลูกค้าหลักด้านท่องเที่ยวอาจเลื่อนการเปิดประเทศออกไปอีกขณะที่ญี่ปุ่นกลับมาปิดประเทศอีกรอบ หากมีการระบาดรอบใหม่จนถึงล็อกดาวน์อีกครั้งจะทำให้เศรษฐกิจซึ่งอ่อนแออาจล้มเป็น “โดมิโน” ทั้งระบบ ต้องเข้าใจว่าภาคเอกชนตั้งแต่รายย่อยไปจนถึงรายใหญ่ส่วนใหญ่พึ่งเงินจากแบงก์ ที่ผ่านมาเศรษฐกิจทรุดตัวรุนแรงทำให้มีธุรกิจและครัวเรือน 6.69 ล้านบัญชีต้องเข้ามาอยู่ในโครงการปรับโครงสร้างหนี้และรีไฟแนนซ์มูลค่าหนี้ประมาณ 3.38 ล้านล้านบาท หรือเท่ากับร้อยละ 26.76 ของหนี้สถาบันการเงินรวมกัน

ความกังวลเกี่ยวกับโควิดสายพันธุ์โอมิครอนทำให้การขับเคลื่อนเศรษฐกิจอาจต้องมาทบทวนใหม่ถึงแม้ที่ผ่านมาอัตราการฉีดวัคซีนเข็มแรกของไทยอยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจและผู้เข้าถึงวัคซีนเข็ม 2 มีสัดส่วนร้อยละ 83.65 ยังเหลือผู้ที่ไม่ฉีดอีกจำนวน 8.17 ล้านคน ขณะเดียวกันนักเรียนตั้งแต่ระดับประถม, มัธยมปลายและระดับปวช. จำนวน 8.94 ล้านคนการเข้าถึงวัคซีนเพียงร้อยละ 32.64 ตรงนี้เป็นประเด็นที่ต้องเร่งดำเนินการเพราะเป็นกลุ่มเสี่ยงจากการแพร่ระบาดรอบใหม่ที่ไวรัสกลายพันธุ์ติดเชื่อได้เร็วและง่ายกว่าสายพันธุ์เดลต้า

อีกทั้งความไม่ชัดเจนว่าถึงจะได้รับการฉีดวัคซีนจะป้องกันได้หรือไม่รวมถึงความรุนแรงของการแพร่ระบาดภายใต้การเปิดเศรษฐกิจซึ่งจะทำให้มีผู้คนออกไปจับจ่ายใช้สอย, เดินทาง, ท่องเที่ยว และกิจกรรมทางสังคมต่างๆ จะมีวิธีป้องกันได้อย่างไร ประเทศไทยมีความอ่อนไหวด้านท่องเที่ยวและมีธุรกิจบริการสาขาต่างๆ มากสุดของอาเซียนจำเป็นที่จะต้องมีการรับมือที่เป็นรูปธรรม กรณีศึกษาที่โควิดกลับมาระบาดใหม่ที่เกิดในยุโรป เช่น เยอรมันขณะนี้เตียงนอนผู้ป่วยไม่พอและกรณีศึกษาครั้งที่มีการระบาดหนักในไทยจนต้องมีโรงพยาบาลสนามควรมีการทำแผนให้รัดกุม

ก่อนอื่นต้องเข้าใจว่าการแพร่ระบาดของ “โอมิครอน” จนถึงขณะนี้ยังไม่ชัดเจนการติดเชื่อได้ง่ายกว่าเดลต้าแต่จะรุนแรงเพียงใดยังอยู่ในขั้นศึกษาวิจัย ล่าสุดองค์การอนามัยโลกออกมาเตือนว่าขณะนี้ (3 ธ.ค. 64) ยังไม่ได้รับรายงานว่ามีผู้ป่วยในประเทศใดเสียชีวิต โดยได้เตือนว่าอย่าวิตกกังวลจนบางประเทศออกมาตรการแบบปูพรมโดยไม่ตั้งอยู่บนฐานทางวิชาการ จำนวนการติดเชื่อยังไม่มากทั่วโลกมีผู้ป่วยจากไวรัสโอมิครอนประมาณพันรายส่วนใหญ่อยู่ในยุโรป เริ่มพบคนติดเชื่อในสหรัฐอเมริกาในเอเชียพบที่อินเดีย, ญี่ปุ่น, เกาหลีใต้แต่จำนวนไม่มาก มีนักวิชาการทางการแพทย์ชั้นนำของโลกระบุว่า การติดเชื่อได้ง่ายกว่าสายพันธุ์ “เดลต้า” ซึ่งจะทำให้จำนวนคนติดโควิดสายพันธุ์ใหม่ทั่วโลกจะสูงตามไปด้วย

การรับมือ “โอมิครอน” ของไทยซึ่งแพทย์ใหญ่ของศบค. ระบุว่าคงหลีกเลี่ยงไม่ได้ในที่สุดคงระบาดเข้ามาในเมืองไทยอีกทั้งนายกรัฐมนตรียืนยันที่จะไม่ปิดประเทศ ภายใต้การโปรโมทรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ การคัดกรองนักท่องเที่ยวในช่วง “High Season” ที่จะเข้ามา 3.5-4.0 แสนคนคงไม่ได้ง่าย ขนาดผู้เขียนไปทำ RT-PCR ที่โรงพยาบาลเอกชนยังต้องรอผลเกือบชั่วโมงหากคนจำนวนมากรออยู่ที่สนามบินจะอย่างไร ขณะเดียวกันการเร่งนโยบายส่งเสริมท่องเที่ยวในประเทศอัดฉีดเงินให้คนไปใช้จ่ายโดยเฉพาะช่วงวันหยุดยาวปีใหม่จะมีมาตรการอย่างไรที่จะป้องกันไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดเหมือนที่เคยเกิดหลังสงกรานต์ปีนี้

ปีหน้าซึ่งเหลือเวลาประมาณ 3 สัปดาห์จะเข้าสู่ศักราชใหม่อาจไม่ใช่ปีสดใสเนื่องจาก “Omicron Downside Risk” ได้กลายเป็นความเสี่ยงเพิ่มความเปราะบางของการฟื้นตัวอาจไม่เป็นไปตามที่คาด โดยเฉพาะธุรกิจรายย่อยที่แค่กระปุกหรือเงินก้อนสุดท้ายออกมาใช้เพื่อปรับปรุงธุรกิจรับการเปิดประเทศ แต่หากนักท่องเที่ยวยังไม่กลับมาและ/หรือเศรษฐกิจยังคงชะลอตัวพวกเขาเหล่านี้จะอย่างไร ตลอดจนการจ้างงานใหม่อาจไม่แน่นอนจะมีผลต่อการใช้จ่ายใช้สอยซึ่งไตรมาสที่แล้วถึงหดตัวและอาจซึมต่อไป ประเด็นเหล่านี้ล้วนเป็นคำถามที่ต้องการคำตอบทั้งสิ้น

อย่างไรก็ตามเศรษฐกิจไทยผ่านจุดต่ำสุดไปแล้วคงไม่มีอะไรเลวร้ายกว่าที่ผ่านมาเพียงแต่การฟื้นตัวเร็วช้าจะไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับว่าทำงานอยู่ในคลัสเตอร์ใด หากอยู่ในภาคส่งออกและซัพพลายเชนที่เกี่ยวข้องคงฟื้นตัวได้เร็ว หากอยู่ในภาคค้าปลีกและ/หรือบริการอาจยังทรงๆ แต่หากอยู่ในภาคท่องเที่ยวที่พึ่งพิงต่างชาติคงต้องเหนื่อยและอีตอีกยาว มีการประเมินฟื้นตัวเศรษฐกิจให้กลับมาเหมือนเดิมคงไม่ใช่ปีหน้า ต้องติดตามว่าพิษสงของโอมิครอนจะร้ายและรุนแรงอย่างที่กังวลใจกันมากน้อยเพียงใดและจะมีผลต่อการสะดุดตัวของเศรษฐกิจไทยอย่างไร คนที่ดูแลประเทศอย่างมัวแต่เล่นการเมืองเอาแต่คอยจะยึดพรรคหรือย้ายพรรค....เห็นบอกว่ารักชาติเวลาเช่นนี้คงต้องมาดูชาติไม่ใช่มัวแต่ดูพรรคนะครับ

สนใจรายละเอียดเพิ่มเติมดูได้ทางเว็บไซต์ www.tanitsorat.com หรือ www.facebook.com/tanit.sorat